

[P. N. Petersen (Røjle).]

en nøddeskal, som den tegner sig for os i øjeblikket.

Det er i virkeligheden en meget fordringsfuld titel, den højtærede forsvarsminister har givet lovforslaget. Som det oprindeligt var fremsat i folketinget, hed det „forslag til lov om forsvarrets ordning“. Man har imidlertid givet det en undertitel i det andet høje ting, så der tilføjes „centralstyrelsen, den kommandomæssige organisation m. v.“, som altså er en anerkendelse af, at titlen måske var noget for fordringsfuld. Dette er blevet forstærket af et par af de ærede medlemmer under forhandlingen her, idet de ærede medlemmer hr. Henry Hansen og hr. Malchau kalder det foreliggende forslag en grundlov for forsvarrets ordning. Denne titel dækker jo imidlertid slet ikke indholdet, idet der kun er tale om ydre rammer, som formentlig kan omslutte en virkelig ordning, hvis karakter ingen på nærværende tidspunkt kan have skygge af anelse om; og kan en kommende ordning ikke indpasses i de her foreslåede rammer, må disse selvfølgelig ændres i overensstemmelse med denne, og så må vi altså have en grundlovsændring på dette område. Derfor har jeg hele tiden været af den opfattelse, som den højtærede minister også ved, jeg har givet udtryk for på et tidligere tidspunkt, at forsvarsministeren ved tilrettelæggelsen af arbejdet med en nyordning af vort militærvæsen er begyndt ved den forkerte ende, og resultatet må jo også blive derefter. Det selvindlysende rigtige i den opfattelse, jeg her har givet udtryk for, anskueliggøres bedst ved at lægge loven af 1937 ved siden af det foreliggende lovforslag og drage de fornødne sammenligninger, men det ville føre alt for vidt at komme ind på loven af 1937, så det skal jeg se bort fra ved denne lejlighed, i hvert fald foreløbig.

Nu kan man imidlertid mene om militærorrdningen af 1937, hvad man vil, det var i hvert fald en lovgivning om forsvarrets ordning, der svarede til sit navn, og hvor enhver var ganske på det rene med, hvad det drejede sig om. Det foreliggende lovforslag om forsvarsordningen svarer afgjort ikke til sit navn, da det slet ikke fastlægger nogen ordning af forsaret, og da ingen efter gennemførelsen af lovforslaget vil have skygge

af anelse om, hvad det hele vil ende med. Derfor var det velgørende, da jeg i bemærkningerne til lovforslaget, således, som det var fremsat i folketinget, så, at den højtærede forsvarsminister med klædelig beskedenhed anførte, at lovforslaget kun indeholdt hovedbestemmelserne for den nye forsvarsordnings opbygning. Men dette velgørende indtryk fortonede sig, da jeg læste videre og så, at de nærmere regler forudsættes fastsat dels ved særlige lovbestemmelser, dels ved kongelige anordninger, dels ved administrative bestemmelser, som den højtærede forsvarsminister træffer. Hjemmelen dertil er tilvejebragt ved bestemmelser, der er optaget i de respektive paragraffer. Navnlig bemærkningerne om de kongelige anordninger og de administrative bestemmelser, som forsvarsministeren træffer, var velegnede til at svække min beundring for forsvarsministeren, hvis høje embede unægtelig er en uriaspost af den allerfarligste art.

Jeg er ganske på det rene med de overordtlig store vanskeligheder, som den højtærede forsvarsminister er stillet overfor. Ministeren føler sig forpligtet til at fremsætte et lovforslag om en ny forsvarsordning, dels fordi ordningen af 1937 er brudt sammen på grund af omstændigheder, som vi kender allesammen, dels fordi psykologiske grunde gør det ønskeligt, at en nyordning gennemføres hurtigst muligt. Derfor er det, at den høje rigsdag nu præsenteres for og står i begreb med at gennemføre dette lovforslag med den fordringsfulde titel, men en virkelig lovgivning om forsvarrets ordning, der fastsætter arten og omfanget af beredskabsgraden og antallet for de pågældende styrker, kan ikke gennemføres på nærværende tidspunkt, da de fornødne forudsætninger derfor slet ikke er tilstede.

Det foreliggende lovforslag angiver visse hovedlinier, der meget vel kan tænkes at være anvendelige engang med tiden, og som vi fra vor side har erklæret os indforstået med, men nogen sikkerhed derfor har vi ikke. Selvom det er med et vist ubehag, jeg gør det, ser jeg mig nødsaget til i denne forbindelse at minde om Danmarks tilslutning til den nordatlantiske traktat, der nødvendigvis må influere på nyordningen af vort militærvæsen. Som mit partis ordfører ved ratifikationen af denne traktat har jeg gjort rede for det radikale venstres holdning ved